

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 2Sfk/14/2021
Identifikačné číslo spisu: 6020200279
Dátum vydania rozhodnutia: 27. júla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:6020200279.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD., a sudcov Mgr. Petra Macha, PhD., (spravodajca) a JUDr. Juraja Vališa, LL.M., v právnej veci žalobcu (sťažovateľ): Douane spol. s r.o., so sídlom: Mliečany 61, 929 01 Dunajská Streda, IČO: 36 232 319, zastúpeného: JUDr. Vladimír Vágó, advokát so sídlom Šafárikova 4, 924 01 Galanta, proti žalovanému: Ministerstvo financií Slovenskej republiky, so sídlom Štefanovičova 5, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. MF/010173/2020-75 z 22. apríla 2020 a č. MF/011193/2020-75 z 10. júna 2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 75S/6/2020-54 z 10. februára 2021, takto

r o z h o d o l :

I. Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

II. Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

A.

1. Colný úrad Trnava (ďalej „colný úrad“) vydal rozhodnutia č. 515155/2019 z 28.05.2019, č. 514635/2019 z 16.09.2019, č. 514775/2019 z 16.09.2019, č. 514856/2019 z 16.09.2019, č. 515040/2019 z 16.09.2019, a č. 515340/2019 z 16.09.2019, ktorými vyrubil spoločnosti Gleason Development Services Ktf., so sídlom: Határ 12, 2724 Újlengyel, Maďarsko, EORI: HU0065605011, podľa § 48b ods. 4 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v účinnom znení (ďalej „zákon o DPH“) daň z pridanej hodnoty (ďalej „DPH“). Sumy DPH boli vyrubené z dôvodu neuplatnenia oslobodenia od DPH na tovar, ktorý bol na základe colných vyhlásení prepustený do colného režimu voľný obeh s oslobodením od DPH pri jeho dodaní do iného členského štátu, pretože sa nepotvrdila pravdivosť a správnosť dôkazov o ukončení prepravy v inom členskom štáte. Gleason Development Services Ktf. bol príjemcom tovaru a zároveň deklarant v colnom konaní. Bol priamo zastúpený žalobcom, pričom žalobca bol aj jeho ručiteľom.

2. Voči uvedeným rozhodnutiam colného úradu podali odvolanie Gleason Development Services Ktf. a žalobca. Colný úrad predložil podané odvolania Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej „odvolací orgán“). Odvolací orgán rozhodnutím č. 624509/2019 z 12.02.2020 (ďalej „rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka č. 1“) rozhodol o nepriznaní postavenia účastníka konania žalobcovi. Poukázal na to, že žalobca nie je osobou, o ktorej právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať (§ 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. správny poriadok v účinnom znení /ďalej „správny poriadok“/). Rovnako žalobca nie je osobou, ktorej práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti by mohli byť v tomto konaní dotknuté. Podľa názoru odvolacieho orgánu jediným účastníkom colných konaní ako deklarant a dlžník je Gleason Development Services Ktf. Nie je ním ručiteľ. Žalobca ako zástupca a ručiteľ nie je účastníkom týchto konaní. Z tohto dôvodu nebol oprávnený podať odvolania voči vyššie špecifikovaným rozhodnutiam colného úradu.

3. Žalobca sa voči rozhodnutiu o nepriznaní postavenia účastníka odvolal. O odvolaní rozhodol žalovaný rozhodnutím č. MF/010173/2020-75 z 22.04.2020 (ďalej „rozhodnutie žalovaného č. 1“) tak, že podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku odvolanie zamietol a rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka potvrdil. Žalovaný sa stotožnil s právnym posúdením odvolacím orgánom.

B.

4. Colný úrad vydal rozhodnutia č. 585667/2019 z 23.10.2019, č. 585978/2019 z 23.10.2019, č. 586579/2019 z 23.10.2019, č. 587624/2019 z 23.10.2019, č. 587647/2019 z 23.10.2019, č. 587699/2019 z 23.10.2019, č. 587730/2019 z 23.10.2019, č. 587737/2019 z 23.10.2019, č. 584282/2019 z 22.10.2019, č. 585046/2019 z 22.10.2019, č. 574811/2019 zo 16.10.2019, č. 584210/2019 z 22.10.2019, č. 575056/2019 zo 16.10.2019, č. 574438/2019 zo 16.10.2019, č. 573833/2019 zo 16.10.2019, ktorými vyrubil spoločnosti SENPAGA SPÓŁKA Z ORGANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, so sídlom: Mazsałkowska 55/73, lok. 39, 00-676 Varšava, Poľsko, podľa § 48b ods. 4 zákona o DPH daň z pridanej hodnoty. Sumy DPH boli vyrubené z dôvodu neuplatnenia oslobodenia od DPH na tovar, ktorý bol na základe rozhodnutí v colnom konaní prepustený do colného režimu voľný obeh s oslobodením od DPH pri jeho dodaní do iného členského štátu, pretože sa nepotvrdila pravdivosť a správnosť dôkazov o ukončení prepravy v inom členskom štáte. SENPAGA SPÓŁKA Z ORGANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ bol príjemca tovaru, dlžník a zároveň deklarant v colnom konaní. Bol priamo zastúpený žalobcom, pričom žalobca bol aj jeho ručiteľom.

5. Voči uvedeným rozhodnutiam colného úradu podali odvolanie SENPAGA SPÓŁKA Z ORGANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ a žalobca. Colný úrad predložil podané odvolania Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky. Odvolací orgán rozhodnutím č. 680546/2019 zo 16.03.2020 (ďalej „rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka č. 2“) rozhodol o nepriznaní postavenie účastníka konania žalobcovi. Poukázal na to, že žalobca nie je osobou, o ktorej právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku. Rovnako žalobca nie je osobou, ktorej práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti by mohli byť v tomto konaní dotknuté. Podľa názoru odvolacieho orgánu jediným účastníkom colných konaní ako deklarant a dlžník je SENPAGA SPÓŁKA Z ORGANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ. Nie je ním ručiteľ. Žalobca ako zástupca a ručiteľ nie je účastníkom týchto konaní. Z tohto dôvodu nebol oprávnený podať odvolania voči vyššie špecifikovaným rozhodnutiam colného úradu.

6. Žalobca sa voči rozhodnutiu o nepriznaní postavenia účastníka odvolal. O odvolaní rozhodol žalovaný rozhodnutím č. MF/011193/2020-75 z 10.06.2020 (ďalej „rozhodnutie žalovaného č. 2“) tak, že podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku odvolanie zamietol a rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka č. 2 potvrdil. Žalovaný sa stotožnil s právnym posúdením odvolacím orgánom.

II. Konanie pred správnym súdom

7. Žalobca podal voči rozhodnutiu žalovaného č. 1 a rozhodnutiu žalovaného č. 2 všeobecnú správne žaloby na Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „správny súd“). Namietal v nich, že rozhodnutia

žalovaného vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby správny súd podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP zrušil rozhodnutie žalovaného a vrátil jednotlivé veci žalovanému na ďalšie konanie.

8. Správny súd uznesením č. k. 75S/6/2020-43 z 11.11.2020 spojil konania o oboch žalobách na spoločné konanie. Veci boli pôvodne vedené pod sp. zn. 75S/6/2020 a sp. zn. 75S/11/2020, pričom po vydaní uznesenia o spojení vecí sú vedené pod sp. zn. 75S/6/2020.

9. Rozsudkom č. k. 75S/6/2020-54 z 10.02.2021 (ďalej „rozsudok správneho súdu“) správny súd zamietol žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú. V rozsudku okrem iného uviedol, že

- na konanie sa aplikuje osobitná právna úprava účasti v konaní vymedzená v § 85 ods. 6 zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej „Colný zákon“), ktorý ustanovuje v konaniach o vymeraní alebo dodatočnom vymeraní colného dlhu výlučne dlžníka. V zmysle čl. 77 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (ďalej „Colný kódex Únie“) je účastníkom konania deklarant, a v prípade nepriameho zastúpenia osoba, na ktorej účet sa colné vyhlásenie podáva;
- žalobca ako priamy zástupca deklarantov nekonal vo svojom mene a na svoj účet;
- postavenie ručiteľa je iné ako v predpisoch civilného práva. Povinnosť žalobcu plniť svoj ručiteľský záväzok vzniká na základe výzvy, ktorá však nie je exekučným titulom. Je len upozornením, že nastal čas plniť záväzok. Exekučným titulom by bolo až osobitne vydané rozhodnutie voči žalobcovi v konaní, v ktorom by mal žalobca postavenie účastníka konania;
- žalobca vstúpil do ručiteľského vzťahu dobrovoľne ako podnikateľský subjekt na základe zmluvy o poskytnutí ručenia za odmenu, čoho následkom je aj znášanie podnikateľského rizika;
- účastníkom jednotlivých colných konaní ako aj správnych konaní ako deklarant a dlžník sú Gleason Development Services Ktf. a SENPAGA SPÓŁKA Z ORGANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, ktoré boli povinné platiť colný dlh, pozostávajúci zo sumy dovozného cla. Následne sú aj jedinými osobami, ktorým mala byť vyrubená DPH, pretože nebola potvrdená pravdivosť a správnosť dôkazov preukazujúcich dodanie tovaru do iných členských štátov. Ručiteľ má samostatné postavenie a vždy musí ísť o osobu odlišnú od dlžníka.

III. Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenia účastníkov konania

10. Žalobca podal voči rozsudku správneho súdu kasačnú sťažnosť, v ktorej navrhol, aby kasačný súd zrušil rozsudok správneho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Ako eventuálny petit navrhol, aby kasačný súd zmenil rozsudok správneho súdu tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru správny súd nesprávne právne posúdil vec (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). V kasačnej sťažnosti poukázal najmä na to, že:

- nakoľko ručiteľ prostredníctvom ručenia berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, je prirodzené, že zákon mu priznáva obdobné obranné nástroje ako má dlžník (§ 548 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 306 ods. 2 Obchodného zákonníka);
- v súlade s čl. 5 ods. 19 Colného kódexu Únie zodpovedá za zaplatenie colného dlhu v prípade jeho nesplnenia dlžníkom. Vydané rozhodnutia o vymeraní colného dlhu dlžníkom - deklarantom v colnom konaní, za ktorých prebral žalobca ručenie, sa priamo dotýkajú povinnosti žalobcu ako ručiteľa colného dlhu;
- po vydaní rozhodnutia o vymeraní colného dlhu dlžníkom sa mení právna pozícia žalobcu, pretože je povinný na výzvu colného úradu uhradiť dlh bez toho, aby mohol voči takémuto rozhodnutiu namietat’;
- právo na postavenie účastníka vyplýva žalobcovi aj z § 14 ods. 1 správneho poriadku;
- podľa čl. 44 ods. 1 Colného kódexu Únie má právo na podanie odvolania proti rozhodnutiu colných orgánov týkajúcich sa uplatňovania colných predpisov každá osoba, ktorej sa priamo alebo osobne dotýkajú;
- každý má právo byť účastníkom konania vo veciach, v ktorých sa rozhoduje o jeho právach a povinnostiach. Táto skutočnosť vyplýva z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva;
- samotné výzvy na zaplatenie dlhu adresované ručiteľovi spôsobujú negatívne následky, napríklad hrozí odobratie povolenia byť ručiteľom podľa § 55 ods. 10 Colného zákona.

11. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú. Uviedol, že

- v colnom konaní a ani konaní o vyrubení DPH pri dovoze, ktoré končí vydaním meritórneho rozhodnutia o vymeraní colného dlhu alebo o dodatočnom vymeraní colného dlhu, sa nerozhoduje o jeho právach a povinnostiach a nezasahuje sa do jeho právnej pozície. Ručiteľský záväzok vznikol schválením podaného ručiteľského vyhlásenia, ktorého vzor pri ručení vo forme jednotlivkej záruky a pri ručení vo forme celkovej záruky je ustanovený v prílohe č. 11 a č. 12 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 161/2016 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Povinnosť plniť nie je naviazaná na rozhodnutie, ktorým sa oznamuje colný dlh, ale na výzvu ručiteľovi;

- k zrušeniu rozhodnutia o schválení ručiteľa podľa § 55 ods. 10 Colného zákona môže dôjsť len na základe samostatného rozhodnutia, v ktorom žalobca ako účastník konania bude môcť aplikovať všetky námietky;

- ak by bolo od žalobcu vymáhané plnenie, muselo by to byť na základe vydaného rozhodnutia, pri ktorého vydávaní by mal žalobca postavenie účastníka konania so všetkými právami a povinnosťami,
- § 14 ods. 1 správneho poriadku sa na predmetné konanie nevzťahuje.

IV. Právne posúdenie kasačným súdom

12. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej „kasačný súd“) preskúmal rozsudok správneho súdu týkajúceho sa rozhodnutia žalovaného a rozhodnutia správcu dane v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho pôsobnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 11 písm. h/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v účinnom znení (ďalej „SSP“).

13. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol vyhlásený verejne po oznámení dňa vyhlásenia v súlade s § 137 ods. 4 SSP.

14. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a/ SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozsudku, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a včas. Súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť bol uhradený.

15. Kasačný súd, po preskúmaní rozsudku správneho súdu v medziach kasačnej sťažnosti, dospel k záverom, ktoré deklaroval vo výroku svojho rozsudku.

Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

Podľa čl. 44 ods. 1 prvej vety Colného kódexu Únie každá osoba má právo na odvolanie proti rozhodnutiu colných orgánov týkajúceho sa uplatňovania colných predpisov, ktoré sa jej priamo a osobne dotýka.

Podľa § 55 ods. 10 Colného zákona colný úrad zruší rozhodnutie podľa odseku 8, ktorým osobu schválil ako ručiteľa, ak táto osoba prestane plniť niektorú z podmienok uvedených v odseku 3 alebo podmienky určené v rozhodnutí podľa odseku 8 alebo ak sama požiadala o jeho zrušenie. Zrušením rozhodnutia podľa prvej vety sa zároveň zrušuje schválenie všetkých ručiteľských vyhlásení vystavených ručiteľom dotknutým týmto rozhodnutím. Osoba, ktorej colný úrad zrušil rozhodnutie podľa prvej vety, môže podať novú žiadosť o schválenie byť ručiteľom až po uplynutí 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo zrušené rozhodnutie podľa odseku 8; to neplatí, ak colný úrad zrušil rozhodnutie na základe žiadosti dotknutej osoby.

Podľa § 85 ods. 1 Colného zákona na konanie podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 85 ods. 6 Colného zákona účastníkom správneho konania o vymeraní colného dlhu alebo o dodatočnom vymeraní colného dlhu je dlžník.

Podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

Podľa § 14 ods. 2 správneho poriadku účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva.

Podľa § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka Občiansky zákonník upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony.

Podľa § 548 ods. 2 Občianskeho zákonníka ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník.

Podľa § 1 ods. 1 Obchodného zákonníka tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

Podľa § 306 ods. 2 Obchodného zákonníka ručiteľ môže voči veriteľovi uplatniť všetky námietky, na ktorých uplatnenie je oprávnený dlžník, a použiť na započítanie pohľadávky dlžníka voči veriteľovi, ak na započítanie by bol oprávnený dlžník, keby veriteľ vymáhal svoju pohľadávku voči nemu. Ručiteľ môže použiť na započítanie aj svoje pohľadávky voči veriteľovi.

Podľa § 48b ods. 4 zákona o DPH ak vzniknú pochybnosti o pravdivosti alebo správnosti predloženého dokladu o prevzatí tovaru príjemcom v inom členskom štáte, colný úrad preverí pravdivosť alebo správnosť dokladu. Colný úrad zabezpečenie dane uvoľní do desiatich dní odo dňa, kedy colný úrad dostane od príslušného finančného orgánu iného členského štátu informáciu, ktorá potvrdí pravdivosť alebo správnosť dokladu predloženého podľa odseku 3; ak nie je potvrdená pravdivosť alebo správnosť dokladu predloženého podľa odseku 3, oslobodenie od dane sa zrušuje a colný úrad vyrubí daň a na úhradu dane sa použije zabezpečenie dane.

Podľa § 49 ods. 2 písm. a/ zákona o DPH platiteľ môže odpočítať od dane, ktorú je povinný platiť, daň z tovarov a služieb, ktoré použije na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ s výnimkou podľa odsekov 3 a 7. Platiteľ môže odpočítať daň, ak je daň voči nemu uplatnená iným platiteľom v tuzemsku z tovarov a služieb, ktoré sú alebo majú byť platiteľovi dodané.

Podľa § 51 ods. 1 písm. a/ zákona o DPH právo na odpočítanie dane podľa § 49 môže platiteľ uplatniť, ak pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 písm. a) má faktúru od platiteľa vyhotovenú podľa § 71.

Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

Posúdenie kasačných námietok

16. Kasačný súd poukazuje na to, že o prakticky totožnej kasačnej sťažnosti rovnakého sťažovateľa v obdobnej veci už tento súd rozhodoval, a rozsudkom sp. zn. 1Sžfk/52/2021 z 29.06.2023, ECLI:SK:NSSSR:2023:6020200103.1 vtedy kasačnú sťažnosť zamietol. Pretože aj teraz konajúci senát sa stotožňuje s tam uvedeným odôvodnením, aj nasledovné závery prakticky kopírujú označený skorší rozsudok.

17. Po preskúmaní kasačných námietok kasačný súd konštatuje, že nie je možné právne zmiešavať inštitúty súkromného práva s postavením ručiteľa v colných konaniach a konaniach týkajúcich sa

zabezpečenia dane pri dovoze tovaru. V týchto konaniach právny poriadok explicitne určuje, kto je účastníkom konania, a to v § 85 ods. 6 Colného zákona.

18. Skutočnosť, že § 548 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 306 ods. 2 Obchodného zákonníka priznávajú ručiteľovi určité práva voči veriteľovi v súkromnoprávných vzťahoch, neznamená, že tieto ustanovenia je možné použiť aj pri určovaní účastníctva v konaniach podľa § 48b ods. 4 zákona o DPH. Z § 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že tento právny predpis upravuje občianskoprávne vzťahy, pod ktoré spadajú primárne majetkové, osobné a osobnomajetkové vzťahy. Pôsobnosť Obchodného zákonníka sa v zmysle § 1 ods. 1 tohto právneho predpisu týka postavenia podnikateľov, obchodných záväzkových vzťahov a iných vzťahov súvisiacich s podnikaním.

19. Právne vzťahy medzi colnou správou a žalobcom majú osobitnú právnu úpravu v Colnom zákone a zákone o DPH, kde je upravené účastníctvo konania. Preto rozširujúco nemožno túto právnu úpravu meniť s poukazom na právne normy, ktoré sa týkajú súkromnoprávných vzťahov.

20. Správny súd správne poukázal na skutočnosť, že rozhodnutia vydané podľa § 48b ods. 4 zákona o DPH zaviazali priamo spoločnosti Gleason Development Services Ktf. a SENPAGA SPÓŁKA Z ORGANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ. Z týchto rozhodnutí nevyplývala žalobcovi žiadna povinnosť. V tom čase teda žalobca ani nemohol byť považovaný za dlžníka v zmysle čl. 5 ods. 19 Colného kódexu Únie, nakoľko vyrubenie dane smerovalo voči označeným spoločnostiam v postavení dlžníkov.

21. Nakoľko z rozhodnutí priamo nevyplýva žiadna povinnosť žalobcu niečo konať a zaplatiť, na ich základe žalobca v postavení ručiteľa ešte nemôže byť považovaný za daňového dlžníka, teda za osobu, ktorá je účastníkom správneho konania o vymeraní colného dlhu podľa § 85 ods. 6 Colného zákona.

22. V konaní nebolo sporné, že žalobca v postavení ručiteľa by bol povinný namiesto dlžníkov povinný plniť až na základe osobitných verejnomocenských aktov vydaných voči jeho osobe. V týchto typoch procesov, v ktorých by sa priamo rozhodovalo o právach a povinnostiach žalobcu, by mal žalobca všetky práva a povinnosti účastníka konania. Žalobca však nie je účastníkom v konaniach, ktoré týmto procesom predchádzajú, nakoľko priamo mu z nich nevyplývajú žiadne práva a povinnosti.

23. Na predmetné konanie nie je aplikovateľný ani § 14 správneho poriadku všeobecne vymedzujúci účastníkov konania. V zmysle § 85 ods. 1 Colného zákona sa správny poriadok aplikuje len za situácie, že Colný zákon neustanovuje inak. Z dikcie § 85 ods. 6 Colného zákona však vyplýva, že okruh účastníkov konania je osobitne upravený v tomto ustanovení. Preto nie je možné aplikovať ustanovenia o účastníctve zo správneho poriadku.

24. Je pravdou, že § 14 ods. 2 správneho poriadku za účastníkov považuje osoby ustanovené v osobitnom právnom predpise, čím dopĺňa všeobecnú definíciu účastníctva uvedenú v ods. 1 tohto ustanovenia. Nakoľko však Colný zákon účastníctvo konania upravuje osobitne, nie je možné použiť žiadny odsek § 14 správneho poriadku. Použitie § 14 správneho poriadku by prichádzalo do úvahy, keby osobitná úprava nestanovovala účastníkov konania taxatívnym výpočtom v osobitnom zákone. Nakoľko je však taxatívny výpočet účastníkov konania stanovený v § 85 ods. 1 Colného zákona, nemožno § 14 ako celok aplikovať. V súlade s § 85 ods. 1 Colného zákona totiž nie je možné aplikovať všeobecné pravidlo ustanovené v správnom poriadku v situácii, keď predmetný inštitút odlišne upravuje osobitný zákon.

25. V súdnej veci neprišlo ani k porušeniu čl. 44 ods. 1 Colného kódexu Únie. Kasačný súd dáva na zreteľ, že právo podať odvolanie sa viaže na veci, ktoré sa priamo týkajú danej osoby. Pri výklade tohto ustanovenia je zásadný priamy dotyk s vecou. Tak ako už bolo konštatované správnym súdom, v napadnutom konaní žalobcovi z vydaného rozhodnutia priamo nevyplývajú žiadne práva a povinnosti. Tieto práva a povinnosti sa týkajú iných subjektov. Pokiaľ by si tieto subjekty svoje povinnosti nesplnili, až vtedy nastúpia povinnosti na strane žalobcu v postavení ručiteľa. Tie však budú

uplatňované v samostatných procesoch, už priamo smerujúcich voči žalobcovi. V nich sa zároveň žalobca bude môcť brániť.

26. Z uvedených dôvodov nebolo preto zasiahnuté do žalobcovho práva byť účastníkom konania vo veciach, ktoré sa ho týkajú. Pre postavenie účastníka je podstatné určenie, či z vydaného rozhodnutia priamo vyplývajú pre žalobcu nejaké práva a povinnosti. Kasačný súd pritom opätovne zdôrazňuje, že zo špecifikovaných rozhodnutí colného úradu žalobca nie je zaviazaný žiadnou povinnosťou.

27. Námetka, že neuhradenie colného dlhu na základe výzvy môže viesť k odobratiu ručiteľského povolenia podľa § 55 ods. 10 Colného zákona, je s ohľadom na uvedené nedôvodná. Je možné, že žalobca ako ručiteľ v prípade neuhradenia colného dlhu dlžníkom bude mať povinnosť predmetnú sumu uhradiť. Avšak v colnom konaní sa o všetkých právach a povinnostiach s končenou platnosťou bude musieť rozhodnúť samostatnými rozhodnutiami v osobitných procesoch. Pokiaľ žalobca v týchto procesoch bude mať za to, že neboli splnené podmienky na realizáciu jeho ručiteľského záväzku, bude môcť uplatniť všetky svoje námietky v rámci konania.

Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie rozsudku v časti trov

28. Kasačný súd s ohľadom na všetky uvedené skutočnosti sa stotožnil s rozsudkom správneho súdu. Kasačnú sťažnosť preto vyhodnotil ako nedôvodnú, a podľa § 461 SSP rozhodol spôsobom, ktorý je uvedený vo výroku tohto rozsudku.

29. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 druhej vety SSP. Kasačný súd žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko v kasačnom konaní nebol úspešný. Kasačný súd nepriznal trovy konania ani žalovanému. Ten bol síce v konaní úspešný, avšak má postavenie orgánu štátnej správy a kasačný súd nevzhladol žiadne výnimočné dôvody, pre ktoré by mu mali byť trovy konania v zmysle § 168 druhej vety SSP priznané.

30. Kasačný súd pre úplnosť uvádza, že s účinnosťou od 1. júna 2023 je príslušným správnym súdom v predmetnej veci Správny súd v Banskej Bystrici (§ 10 a nasl. SSP). Z tohto dôvodu bude aj toto rozhodnutie doručované účastníkom konania prostredníctvom Správneho súdu v Banskej Bystrici.

31. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd jednomyselne.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

